

УДК 141.319.8:17

Рожнев О.В. аспірант спеціальності 033 Філософія**Науковий керівник: Шабанова Ю.О., д.ф.н., професор кафедри філософії та українознавства***(Український державний університет науки і технологій, м. Дніпро, Україна)***БІОХАКІНГ. ТРАНГУМАНІСТИЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ В МЕТАМОДЕРНОВОМУ СВІТІ: ПРОБЛЕМНИЙ АСПЕКТ**

У добу стрімкого технологічного прогресу все більше людей займаються самовдосконаленням, використовуючи поєднання науки, медицини та інноваційних технологій.

Біохакінг – це практичний інструмент для оптимізації роботи організму через зміну харчування, фізичні тренування, використання ноотропів та впровадження сучасних технологій [4].

Біохакінг допомагає людям змінити своє тіло, стиль життя та дієту. Ціль цих методик – покращення фізичних можливостей та спосіб стати щасливішим. В останні десятиліття, завдяки розвитку біотехнологій та генетики, біохакінг привернув значну увагу суспільства [1].

Основна ідея біохакінгу полягає в тому, щоб кожен міг контролювати свій фізіологічний стан і адаптувати його до викликів сучасного світу. Це включає використання персоналізованих медичних підходів, що базуються на біометричних даних та генетичних дослідженнях, а також інтеграцію традиційних практик, таких як медитація і йога, для досягнення внутрішньої рівноваги. Біохакінг не лише інструмент для покращення фізичних характеристик. Потенційно – це засіб для особистісного зростання та колективної еволюції суспільства.

Існують такі популярні форми біохакінгу: «**гріндери** – прихильники цього методу трансформують себе через впровадження у тіла чіпів та імплантів, **нутрігеноміка** – вивчає вплив їжі на роботу генів та здоров'я загалом та **DIY-біологія** – у домашніх умовах люди виділяють ДНК рослин та тварин і збирають дорогі лабораторні апарати із підручних засобів» [3].

Сучасні дослідження, які проводяться в установах із ретельним етичним наглядом, демонструють високий рівень відповідальності при впровадженні інновацій у сфері медицини та технологій. Проте, біохакери часто працюють у приватних лабораторіях, не отримуючи обов'язкової етичної оцінки своїх експериментів. Це створює серйозні ризики, адже відсутність регулювання та відповідальності може призвести до небезпечних експериментів і негативних наслідків для здоров'я.

Викликає стурбованість відсутність єдиних стандартів у сфері біохакінгу. У той час як установи проводять дослідження з дотриманням етичних норм, приватні біохакери іноді користуються неофіційними порадами з питань здоров'я, що надходять із неакредитованих джерел. Це особливо небезпечно для людей, які цікавляться питаннями харчування, сну або фітнесу. Перед застосуванням нового режиму або дієти варто обов'язково проконсультуватися з лікарем, щоб упевнитися, що обрані заходи безпечні та відповідають індивідуальним потребам.

Експерти вказують, що інтервальне голодування може бути недоцільним для осіб з недостатньою вагою, з історією розладів харчової поведінки або при певних захворюваннях, таких як діабет. Важливо пам'ятати, що наукові дослідження на людях проводяться лише за умови, що методи безпечні і що піддослідні дають свою добровільну згоду [3].

Гаркавенко Н.В. пише, що «заохочення наукових досліджень у цій області, розробка стандартів та етичних рамок, а також активна співпраця між науковцями, технологічними компаніями та регуляторами можуть сприяти впровадженню безпечних і дієвих методик біохакингу» [2].

Таким чином, незважаючи на великі перспективи біохакингу як потужного інструменту для розширення людських можливостей, на першому місці лишається питання етичних обмежень та гарантій безпечного застосування вищевказаних методик. Лише вдумливий підхід, який дозволяє використовувати інновації з дотриманням етичних норм, може гарантувати, що технологічний прогрес принесе користь, а не загрозу для суспільства. Адже питання безпеки у наш буремний час залишається вкрай важливим. І відповідальність за негативні наслідки будемо нести не тільки ми, але й наші нащадки.

Список використаних джерел:

1. Бевза О. Що таке біохакинг та наскільки він небезпечний // Health 24. – URL: https://health.24tv.ua/shho-take-biohacking-yaki-ye-perevagi-riziki_n2560376 (дата звернення: 16.03.2025).
2. Гаркавенко Н.В. Вплив біохакингу на психічне здоров'я людини: ризики, виклики та перспективи // ARCher – інституційний репозитарій відкритого доступу представників Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича. – URL: <https://archer.chnu.edu.ua/xmlui/handle/123456789/9239> (дата звернення: 17.03.2025).
3. Кондрат С. Біохакинг простими словами: що це і як він працює // Ukraine Лайфхакер. – URL: <https://www.ukraine-lifehacker.com/simple-biohacking> (дата звернення: 17.03.2025).
4. Qasim Rafiq, Lynsey Christie, Heather May Morgan. «Biohacking»: A thematic analysis of tweets to better understand how «biohackers» conceptualise their practices. MedRxiv. <https://doi.org/10.1101/2023.02.16.23286022> (дата звернення: 16.03.2025).